

Rättelse/komplettering

Dom, 2018-10-30

Rättelse, 2018-10-30

Beslut av: rådmannen Marie Gerrevall

Beslut om rättelse enligt 17 kap 15 § rättegångsbalken

På sid 21 i domen, sista raden, heter de särskilda ledamöterna rätteligen Börja ANDERSSON och Anders Wetterling.

Rättelse, 2018-10-30

Beslut av: rådmannen Marie Gerrevall

Beslut om rättelse enligt 17 kap 15 § rättegångsbalken

På sid 21 i domen, sista raden, heter de särskilda ledamöterna rätteligen Börje Andersson och Anders Wetterling.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:3

DOM
2018-10-30
meddelad i
Växjö

Mål nr M 4778-17

PARTER

Klagande

Stena Aluminium AB, org. nr. 556039-3075

Att. [REDACTED]

Box 44

343 21 Älmhult

Motpart

1. Länsstyrelsen i Kalmar län
391 86 Kalmar

2. Länsstyrelsen i Kronobergs län
351 86 Växjö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar läns beslut av den 29 september 2017 i ärende nr 551-19-14, se bilaga 1

SAKEN

Slutliga villkor i tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken på fastigheten Gotthard 7 i Älmhults kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar läns beslut av den 29 september 2017, dnr 551-19-14, så att villkor 19 och 21 ska ha lydelse enligt nedan:

19. Utsläpp till luft av NO_x (kväveoxider) får inte överstiga 130 mg/m³ ntg omräknat till NO₂. Mätning av utsläppshalter ska ske vid minst ett tillfälle per år. Vid varje mättillfälle ska värdet beräknas som medelvärdet vid kontinuerlig mätning under minst 24 timmar under drift under 1-2 dygn.

Dok.Id 446436

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-253 46	måndag – fredag 08:00–16:00

21. Utsläpp till luft av TOC (mätt som C) får inte överstiga 10 mg/m³ ntg. Mätning av utsläppshalter ska ske vid minst ett tillfälle per år. Vid varje mättillfälle ska värdet beräknas som medelvärdet vid kontinuerlig mätning under minst 24 timmar eller uppdelat på 2 mätperioder under sammanlagt minst 24 timmar under drift under 1-2 dygn.

Mark- och miljödomstolen avslår övriga yrkanden.

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län fastställde slutliga villkor i beslut av den 29 september 2017, dnr 551-19-14, för Stena Aluminium AB:s verksamhet på fastigheten Gotthard 7 i Älmhults kommun. Stena Aluminium AB har överklagat vissa av de slutliga villkoren.

YRKANDEN M.M.

Stena Aluminium AB (bolaget) yrkar att mark- och miljödomstolen, med ändring av miljöprövningsdelegationens beslut skall föreskriva att haltvillkoren i villkor 15, 16, 18 är begränsningsvärden.

Bolaget yrkar vidare, med ändring av miljöprövningsdelegationens beslut, att mark- och miljödomstolen beslutar att:

- villkor 15 gällande stoft skall föreskrivas som månadsmedelvärde,
- villkor 16 gällande HCl (saltsyra) skall ändras till 10 mg/m³ ntg beräknat som månadsmedelvärde,
- villkor 19 gällande NO_x (kväveoxider) skall ändras till 175 mg/m³ ntg och att mätfrekvensen ändras till minst en gång per år, och
- villkor 21 gällande TOC (mätt som C) skall ändras så att mätfrekvensen ändras till en gång per år.

Utveckling av grunderna för överklagandet

Begränsningsvärden

Miljöprövningsdelegationen har i sin beslutsmotivering argumenterat för att halterna skall anges som begränsningsvärden i villkoren. Ordet begränsningsvärde har dock inte tagits in i villkor 15, 16 och 18. Bolaget har inte uppfattat annat än att miljöprövningsdelegationen menat att samtliga villkor skall vara begränsningsvärden. För att undvika osäkerhet om miljöprövningsdelegationen avsett att det skulle vara någon skillnad i tillämpningen av villkoren bör de aktuella villkoren kompletteras så att det framgår att de angivna haltvärdena är uttryckta som begränsningsvärden.

Kväveoxider

I prövningen hos miljöprövningsdelegationen har bolaget givit in en utförlig utredning kring förutsättningarna för verksamheten att hålla nere utsläppen av kväveoxider och utifrån dessa bedömt att ett haltvillkor på 150 mg/m³ ntg är rimligt om det uttrycks som ett riktvärde. Utsläppen av kväveoxider från anläggningen i Älmhult har historiskt minskat kraftigt genom installation av moderna ugnar och brännare. Det kan vidare konstateras att det i den slutliga versionen av BREF-dokumentet inte har angivits några BAT-AEL för kväveoxider för tillverkning av sekundäraluminium. I redovisningen anges emellertid att utsläppen från anläggningar runt om i Europa ligger på allt från 1 mg/m³ ntg till 340 mg/m³ ntg. Däremot anges i BREF-dokumentet vilka tekniker som är BAT för att hålla nere kväveoxidutsläpp. Av denna framgår att oxybränsle-brännare, som smältugnarna och en av konvertugnarna är utrustad med, är BAT. Propan används vidare genomgående i alla brännare, även i den andra konvertugnen. Propan är ett av de bränslen som ger lägst utsläpp av kväveoxider. RTO:n är utrustad med brännare med låg kväveoxidnivå, vilket angivits som BAT, trots att denna utrustning inte är en del av smältprocessen och därför formellt inte omfattas av kraven i BREF-dokumentet. Av detta följer att utrustningen och de åtgärder som bolaget har vidtagit är att betrakta som BAT.

Av utredningarna framgår vidare att det är förenat med stora tekniska svårigheter och höga kostnader att utrusta anläggningen med ytterligare rening av kväveoxider, varför detta inte är ett rimligt alternativ. Detta är en bedömning som miljöprövningsdelegationen delat.

Sedan RTO:n togs i drift har halterna stigit och ligger nu på ett snitt av 70 mg/m³ ntg med en topp på 111 mg/m³ ntg vid mätningen år 2015. Att kväveoxidhalterna ökat sedan RTO:n togs i drift är dock inget överraskande utan en förväntad effekt. Enligt specifikationen för anläggningen så får RTO:n öka utsläppen med 50 mg/m³ ntg. En viss ökning av kväveoxidutsläppen är således ett pris som minskade luktstörningar kostar. Klagomålen på luktstörningar har upphört, vilket visar att åtgärden varit framgångsrik. Att det högsta värdet av kväveoxider uppmättes

under år 2015 kan vidare förklaras av att det under det året genomfördes tio smältor per dygn medan det åren innan och efter endast genomfördes nio per dygn. Om anläggningen skall kunna komma upp i den tillståndsgivna produktionen av 90 000 ton per år så kommer det krävas att man åter kommer upp i minst tio smältor per dygn, och det är inte omöjligt att så många som elva kan bli aktuellt. Detta får till följd att kväveoxidutsläppen vid produktion nära maxkapaciteten kan förväntas ligga i paritet med mätningen år 2015. Ett alltför lågt haltvärde skulle därmed kunna innebära att anläggningens tillståndsgivna kapacitet inte kan utnyttjas, och den mängd aluminium som inte kan hanteras i Älmhult får då återvinnas någon annanstans, företrädesvis utomlands.

Om villkoret skall uttryckas som ett begränsningsvärde som skall innehållas vid alla driftsfall, vilket är en väsentlig skärpning, måste bolaget medges ett högre värde för att tillståndet skall kunna utnyttjas och maximal återvinning uppnås. Halten i villkor 19 bör därför ändras till 175 mg/m³ ntg.

Vidare har miljöprövningsdelegationen beslutat att mätning av kväveoxidutsläppen skall göras vid två tillfällen per år, istället för en gång som bolaget yrkat. Miljöprövningsdelegationen har motiverat sitt beslut med "de höga utsläppsmängderna" och att det yrkade haltvillkoret är "betydligt högre än vad som angavs i ansökan". Bolaget har ovan redovisat att RTO:n inneburit en viss ökning av kväveoxidutsläppet men bolaget delar inte miljöprövningsdelegationens bedömning att anläggningens utsläpp av kväveoxider skulle vara höga vid en jämförelse med liknande anläggningar i Europa där bolagets anläggning snarare ligger i den undre halvan. Av de drygt 29 000 ton kväveoxider som industrin släpper ut utgör bolagets utsläpp vidare endast 0,3 procent. Bolagets utsläpp kan därför inte anses vara så höga att det motiverar ett avsteg från det som enligt BREF-dokumentet anges vara BAT, nämligen en mätning per år.

Därutöver skulle en ytterligare mätning (avseende kväveoxider och TOC) kosta mellan 60 000 till 70 000 kronor per tillfälle, utan att det tillför någon miljönytta.

TOC

BAT för mätfrekvens av TOC mätt som C (TVOC i BREF-dokumentet) är enligt BAT 10 en gång per år. Miljöprövningsdelegationen har utan någon särskild motivering föreskrivit mätningar två gånger per år. Den ökade kostnad som detta skulle innebära motsvaras inte av någon miljönytta. Det kan även noteras att tillsynsmyndigheten, Länsstyrelsen i Kronobergs län, medgivit bolagets yrkande vid prövningen hos miljöprövningsdelegationen.

Saltsyra

Saltsyra bildas i första hand när nytt material matas in i smältan då orenheter i aluminiumråvaran förbränns. Dessa orenheter höjer temperaturen i smältan, vilket får till följd att behovet av att tillföra energi minskar, det vill säga mindre propan behöver förbrännas. Om mer aluminium skall kunna återvinnas krävs även att aluminium med orenheter kan användas som råvara. I viss mån är således utsläppen av saltsyra en konsekvens av en ökad återvinning. På samma sätt som för kväveoxider så innebär även ett ökat antal smältor per dygn en ökning av saltsyrebildningen, även om sambandet inte är lika tydligt som för kväveoxider.

För att reducera utsläppen av saltsyra har anläggningens rökgasrening kompletterats med ett reningssteg där bikarbonat tillsätts. Tillförseln av bikarbonat kan inte göras adaptiv, det vill säga den kan inte styras så att det bara tillförs bikarbonat vid saltsyratopparna när nytt material matas in i smältan, utan en avvägd tillförsel sker kontinuerligt för att motverka saltsyrebildningen på bästa sätt.

Miljöprövningsdelegationen har i sitt beslut satt begränsningsvärdet till 5 mg/m³ ntg för saltsyra. I BREF-dokumentet har BAT-AEL för saltsyra satts till 5-10 mg/m³ ntg. Detta innebär att den tekniska bedömningen är att en anläggning som är BAT vid normal drift skall klara utsläppsvärden inom det spannet. Miljöprövningsdelegationens beslut innebär att det strängare värdet som en BAT-anläggning skall klara vid normal drift skall vara det värde som bolagets anläggning skall klara vid alla typer av driftsfall. Utifrån de avvägningar som skall göras av möjligheterna att återvinna även mindre ren råvara för att öka återvinningen av alumi-

nium, hushållningen med bikarbonat och förbrukningen av propan så är miljöprövningsdelegationens beslut alltför strängt. Bolagets bedömning är därför att det haltvillkor som bolaget föreslår i sitt yrkande ovan är ett bättre avvägt villkor, men som ändå är en väsentlig skärpning mot det villkor som gällde under prövotiden.

Veckomedelvärde för saltsyra och stoft

Miljöprövningsdelegationen har vidare bestämt villkoren för saltsyra och stoft som ett veckomedelvärde. Detta avviker från den fasta praxis som utvecklats i Mark- och miljööverdomstolen (se MÖD 2012:10, 2012:21 och 2011:18) där begränsningsvärden för utsläpp till luft regelmässigt bestäms som månadsmedelvärden från liknande verksamheter som den nu aktuella. Något direkt miljömässigt skäl för denna skärpning har miljöprövningsdelegationen inte anfört. Det kan även noteras att miljöprövningsdelegationen bestämt villkoret för utsläpp av svaveldioxid som ett månadsmedelvärde. Det innebär således att bolaget skall följa upp vissa utsläppsvärden som månadsmedel och andra som veckomedel utan att det presenterats några miljömässiga skäl för denna skillnad.

Länsstyrelsen i Kalmar län motsätter sig det som yrkas av bolaget.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har lämnat följande inställning:

Villkor 15: Länsstyrelsen motsätter sig yrkandet vad gäller begränsningsvärdet uttryckt som månadsmedelvärde.

Villkor 16: Länsstyrelsen motsätter sig yrkandet vad gäller begränsningsvärdet uttryckt som månadsmedelvärde och även yrkandet om begränsningsvärdet 10 mg/m³ ntg.

Villkor 19: Länsstyrelsen medger yrkandet vad gäller mätfrekvensen minst 1 gång per år. Länsstyrelsen medger delvis bifall till yrkandet vad gäller begränsningsvärde på så sätt att det ändras till 130 mg/m³ ntg.

Villkor 21: Länsstyrelsen medger yrkandet.

Angående ändring så att uttrycket begränsningsvärde används i villkor: Länsstyrelsen

anser inte att ändring bör ske enligt vad bolaget har begärt.

Villkor 15, Stoft

Den rättspraxis som bolaget har hänvisat till avser inte frågan om vilket tidsintervall som bör användas vid reglering av utsläpp till luft, det vill säga MÖD har i dessa rättsfall vare sig förordat månadsmedelvärde, veckomedelvärde eller någon annan tidsperiod vid reglering av medelvärde för en viss utsläppshalt. MÖD 2012:10 och 2012:21 avser utmönstrande av begreppet riktvärde i villkorsskrivning. De anges i juridisk litteratur ha betydelse genom att denna praxis, från år 2009, vidhålls (B. Bengtsson m.fl. Miljöbalken. En kommentar 22:25). Rättsfallet MÖD 2011:18 avsåg en villkorsreglering där sammantagna månadsmedelvärden under ett kalenderår bestämdes. Inte heller i detta fall var perioden för haltens medelvärde en fråga i målet.

Av 19 kap. 5 § punkten 9 jämfört med 22 kap. 25 § första stycket punkten 6 a miljöbalken (1998:808) följer att miljöprövningsdelegationen har haft en skyldighet att vid sin prövning beakta utsläppsvärden i form av BAT-AEL som regeringen infört i föreskrifter, det vill säga i detta fall i industriutsläppsförordningen (2013:250). De BAT-slutsatser för icke-järnmetallindustrin som antogs den 30 juni 2016 har visserligen ännu inte införts i denna förordning, men de bör vara vägledande eftersom de ger uttryck för bästa tillgängliga teknik och inom en viss tid blir gällande för verksamheten.

Förhållandet mellan BAT-slutsatser och tillståndsvillkor regleras i 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen där krav på anpassning av villkor anges. Det tillägg som gjordes i 22 kap. 25 § första stycket punkten 6 a miljöbalken har ansetts innebära att tillståndet ska innehålla de villkor som följer av att vissa föreskrifter om försiktighetsmått medger eller förutsätter att en anpassning sker till förhållandena i det enskilda fallet. Det blir alltså prövningsmyndighetens uppgift att se till att den nödvändiga anpassningen görs och kommer till uttryck som villkor (se prop. 2012/13:35, specialmotiveringen, samt B. Bengtsson, Miljöbalken. En kommentar, 22:25).

Länsstyrelsen menar alltså att utsläppsvärden kopplade till BAT-slutsatser bör beak-

tas vid bedömningen i detta mål, givetvis med hänsynstagande till att de avser normala driftförhållanden och till förhållandena i detta fall.

Haltvillkor kan föreskrivas som momentanvärden eller som medelvärden under en viss period. Enligt länsstyrelsens mening kan man inte av praxis dra någon slutsats om preferenser för en viss tidsperiod. När det gäller haltvillkor för luftutsläpp som är kopplade till människors hälsa kan det ibland vara befogat med momentanvärden.

I Naturvårdsverkets numera upphävda föreskrifter om bland annat stoftutsläpp från förbränningsanläggningar (NFS 2002:26) användes exempelvis momentanvärden. Som begränsningsvärde för stoft från fastbränslepanna har mark- och miljööverdomstolen, med hänvisning till NV AR 87:2, föreskrivit momentanvärde (M 2376-11, dom den 20 mars 2012). Det kan även noteras att den provisoriska föreskrift (P1) för stoftutsläpp som gällt som riktvärde under prøvotiden gällde halten 5 mg/m^3 ntg utan angivande av tidsperiod, vilket tolkats så att mätning bör ske under dygn under prøvotiden (MMD Växjö M 4924-15, dom den 14 juni 2016). Momentanvärden och medelvärden med korta tidsintervall kan ofta ge ett starkt hälsoskydd för de kringboende. Samtidigt kan de i vissa fall riskera att bli för stränga med avseende på mindre utsläppstoppar vid driftsproblem.

Som utsläppsvärde i aktuell BAT-slutsats anges 2-5 mg/Nm³ stoft som dygnsmedelvärde. För att anpassa detta krav till att inte bara innefatta normal drift, utan all drift, har miljöprövningsdelegationen valt att utöka tidsperioden till vecka. Det är inte fråga om någon avvikelse från befintlig praxis.

På grund av verksamhetens speciella lokalisering har det vid tillståndsprövningen varit en ambition att skapa ett skydd för de kringboende vad gäller utsläpp till luft. Detta talar starkt för att tidsperioden för medelvärdet för stoftutsläpp bör vara någorlunda kort. En så lång period som en månad kan innebära en något större risk för temporära höga luftutsläppsnivåer med betydande hälsopåverkan.

Bolaget har påpekat att den höga skorstenshöjden, 75 meter, åstadkommer en effektiv

utspädning, så att påverkan på de centrala delarna av Älmhult blir mycket små. Även om en hög skorstenshöjd medför en generellt sett väl fungerande utspädning, så kan det enligt länsstyrelsens mening lokalt och temporärt uppstå något förhöjda halter som, beroende på vindförhållanden, kan ge en påverkan. Kortare tidsperiod för haltmedelvärde medför att färre eller mindre fluktuationer i förhållande till normalutsläppet tolereras. Det kan därför vara befogat med veckomedelvärde istället för månadsmedelvärde, även om det finns en allmän utspädningseffekt på grund av hög skorstenshöjd.

I sammanhanget bör även det haverivillkor (villkor 8) som beslutades i tillståndet beaktas. Det har följande lydelse.

"Om funktionen hos utrustningen för rökgasrening blir nedsatt så att begränsningsvärden och provisoriska föreskrifter för utsläpp till luft inte kan innehållas, eller att risk för luktstörningar föreligger, får endast pågående smälta fullföljas och ytterligare satsning av skrot får inte ske. Verksamheten ska avbrytas och får återupptas först när nödvändig reparation har skett. "

För att åstadkomma ett effektivt miljöskydd gäller alltså att ytterligare smälta av material inte får ske när funktionen hos reningen blir så nedsatt att begränsningsvärden inte kan innehållas. Syftet är självfallet att förhindra tillfälligt förhöjda luftutsläpp med hälsopåverkan. Villkoret bygger på tanken att fortsatt drift ska begränsas när reningen är bristfällig.

När momentanvärden för luftutsläpp gäller, såsom enligt de provisoriska föreskrifterna under provotiden, torde förbudet mot ytterligare smältning bli aktuellt nästan alltid vid funktionsproblem hos reningen. Ett veckomedelvärde innebär också en ganska låg tolerans mot fortsatt drift vid funktionsproblem.

Men ett månadsmedelvärde, enligt bolagets yrkande, kan innebära högre risk att verksamheten pågår för länge vid fall av bristande rening, så att det under en period skulle kunna uppkomma störningar för kringboende. Ett månadsmedelvärde innebär ju att tillfälligt höga halter i mycket högre grad kan "kompenseras" innan månaden är

över.

Såvitt framkommer av prøvotidsredovisningen kan bolaget med god marginal klara halten 5 mg/m^3 ntg både som veckomedelvärde och som månadsmedelvärde. Som framgått ovan finns det skäl att begränsa utsläppen till att gälla som veckomedelvärde. Det ankommer på verksamhetsutövaren att visa att kostnaden för en åtgärd inte är miljömässigt motiverad eller att den är orimligt betungande (prop. 1997/98:45, del 2, s. 24). I detta fall kan inte bolaget anses ha visat att en utsläppsbegränsning med veckomedelvärde vore orimlig.

Villkor 16, HCl

Vad gäller BAT-slutsatsernas betydelse hänvisar länsstyrelsen till vad som ovan angetts om villkor 15. Vad gäller behovet av reglering med veckomedelvärde istället för månadsmedelvärde hänvisar länsstyrelsen likaså till vad som angetts ovan.

Miljöprövningsdelegationen har i sitt beslut hänvisat till att prøvotidsutredningen visar att den beslutade halten kan innehållas med god marginal och ger möjlighet till vissa utsläppstoppar (1 mg/m^3 ntg jämfört med 5 mg/m^3 ntg). Samtidigt kan konstateras att utsläppsvärdet till BAT-slutsatsen är $< 5-10 \text{ (mg/Nm}^3)$ som dygnsmedelvärde eller medelvärde under provtagningsperioden. Den beslutade halten ligger alltså i den lägre delen av spannet.

Bolaget har i sitt överklagande åberopat skäl till varför man anser att beslutad halt inte bör ligga i den lägre delen av spannet, bland annat har hänvisats till behovet av möjligheter att återvinna även mindre ren råvara för att öka återvinningen av aluminium, hushållning med bikarbonat och förbrukning av propan.

Någon klar praxis om utsläppsnivåer av saltsyra finns inte, enligt länsstyrelsens mening. I Naturvårdsverkets allmänna råd om varmförzinkning (NV AR 97:4) har verket angett följande. Väteklorid i gasfas verkar irriterande på slemhinnorna i ögon och andningsvägar. Det hygieniska gränsvärdet är 7 mg/m^3 ntg. Utsläpp av väteklorid är mycket korrosiva och bidrar till försurningen. Vad gäller halter har verket angett föl-

jande. Utsläppen av saltsyra från betbad och avzinkningsbad bör hållas på en så låg nivå som möjligt. Genom att driva dessa bad vid rumstemperatur och med låg koncentration av saltsyra kan halten i utgående luft hållas under 10 mg/m^3 ntg. Som riktvärde bör gälla högst 10 mg/m^3 ntg, oorganiskt klor (räknat som HCl).

Dessa allmänna råd är självfallet inte direkt tillämpliga i detta mål, men de ger en viss indikation på vilka utsläppshalter av saltsyra som ansetts rimliga. Det ska då också beaktas att det värde som anges i de allmänna råden är angivet som riktvärde utan tidsperiod för medelvärde. De är ju dessutom tillkomna långt innan industriutsläppsdirektivet. De kan dock anses ge en viss indikation på att medelvärdet 5 mg/m^3 under en tidsperiod på en vecka inte är en så sträng halt att den avviker från vad som rekommenderats.

Länsstyrelsen anser att det finns ett generellt intresse av att hålla nere utsläppen till luft av saltsyra, främst med hänsyn till risk för hälsopåverkan, men även till viss del med avseende på miljön i övrigt. I detta fall gör verksamhetens lokalisering att detta intresse är särskilt starkt.

Bolaget har som argument åberopat intresset av att öka återvinningsgraden av aluminium. Bolaget har dock inte anfört att det skulle finnas hinder mot att fullt ut utnyttja tillståndet på grund av det villkor miljöprövningsdelegationen beslutat. Det har heller inte åberopats några konkreta kostnader eller svårigheter som villkoret skulle orsaka med avseende på återvinningsgraden. Det har heller inte angetts några skäl till varför viss ökad förbrukning av bikarbonat och propan skulle ha sådana effekter att det borde beaktas när halten för saltsyreutsläpp bestäms.

Länsstyrelsen instämmer i miljöprövningsdelegationens bedömning att halten 5 mg/m^3 ntg som veckomedelvärde bör gälla eftersom denna halt bör kunna innehållas.

Villkor 19, NO_x

Länsstyrelsen anser att ett begränsningsvärde för NO_x mätt som NO₂ om 175 mg/m^3 ntg inte är motiverat utifrån redovisningen som har gjorts efter provotiden. I redovis-

ningen är 111 mg/m³ ntg högsta uppmätta värdet vid 10 smältor, och därför anser länsstyrelsen att 130 mg/m³ ntg är ett rimligare satt villkor som tar hänsyn till både ekonomiska-, miljö- och hälsoaspekter. Länsstyrelsen anser inte att bolaget har uppvisat tillräckliga skäl för att en marginal om 64 mg/m³ ntg från bolagets högsta uppmätta halt ska sättas som begränsningsvärde.

Länsstyrelsen konstaterar att bolaget inte ligger i det högre intervallet av 1-300 mg/m³ ntg som anges i BREF-dokumentet. Som bolaget även har framfört utgör de endast 0,3 procent av Sveriges totala industriutsläpp om 29 000 ton (cirka 100 ton per år). Länsstyrelsen anser därför inte att det finns skäl att göra avsteg från mätning enligt BAT-slutsatserna, mätning en gång per år, på den grunden att bolaget skulle ha höga halter av NO_x i utsläpp till luft.

Länsstyrelsen anser att bolaget genom sin prövotidsutredning har bevisat att de med marginal kan uppfylla ett villkor om 130 mg/m³ ntg och därmed har faktiska förutsättningar att klara kravet som villkoret innebär.

Verksamheten är belägen i centrala delarna av Älmhults tätort nära både skolor, förskolor och boenden, vilket bör tas hänsyn till vid fastställande av villkor. Kväveoxider i för höga halter kan ha en negativ påverkan på människors hälsa genom nedsättning av andningsorgan genom astma och irritation på slemhinnor men enligt forskning tros även kväveoxider kunna orsaka demens. Utsläpp av kväveoxider har även en försurande och övergödande effekt på miljön.

Sammanfattningsvis menar länsstyrelsen att det finns hälsoskyddskäl och naturmiljöskäl att kväveoxidutsläppen hålls så låga som möjligt, inom ramen för vad som är rimligt. En halt på 130 mg/m³ ntg bör fastställas.

Villkor 21, TOC

Länsstyrelsen tillstyrker yrkandet.

Begränsningsvärde i villkorsformuleringen

Bolaget har angett att man anser att de aktuella villkoren bör kompletteras så att det framgår att de angivna haltvärdena är uttryckta som begränsningsvärden. Länsstyrelsen noterar att miljöprövningsdelegationen i vissa av villkoren använt uttryckssättet ”som begränsningsvärde.” Av de överklagade villkoren har detta uttryck använts i villkor 19 och 21, men inte i villkor 15 och 16. I vissa av de övriga villkoren har uttrycket använts. Det är något oklart varför man använt dessa ord i vissa villkor, men inte i andra. Mark- och miljööverdomstolen har uttalat att ordet "begränsningsvärde" inte har någon självständig betydelse vid formulering av villkor och därför inte bör användas vid villkorsskrivning (MÖD M 3967-16, dom den 21 december 2016). Länsstyrelsen anser inte att komplettering bör ske enligt vad bolaget har angett.

Bolaget har genmält på Länsstyrelsen i Kronobergs läns yttrande.

Villkor 15, Stoft

Länsstyrelsen synes hävda att det i Mark- och miljööverdomstolens domar (MÖD 2012:10 och 2012:21) inte kan utläsas att praxis för villkor som avser utsläpp till luft skulle vara att villkoren uttrycks som månadsmedelvärden. Detta motsägs dock av Mark- och miljööverdomstolens egna sammanfattningar av rättsfallen i deras samling av vägledande avgöranden där man särskilt angivit att villkoren bestämts som månadsmedelvärden. Naturvårdsverket har även i sin vägledning om hur villkor och begränsningsvärden kan utformas tagit upp dessa avgöranden under rubriken Begränsningsvärden i form av månadsmedelvärden. Bolaget vidhåller därför att praxis för begränsningsvärden för utsläpp till luft är månadsmedelvärden. I denna del kan tilläggas att bolaget gjort en sökning i Zeteos databas över avgöranden från Mark- och miljööverdomstolen och där inte hittat ett enda avgörande där begränsningsvärden för utsläpp till luft bestämts som veckomedelvärden utan att dessa vid utsläpp av parametrar som mäts kontinuerligt regelmässigt uttryckts som månadsmedelvärden.

När det sedan gäller länsstyrelsens hänvisning till 19 kap. 5 § punkten 9 jämfört med 22 kap. 25 § första stycket punkten 6 a miljöbalken samt 1 kap. 13 § indu-

striutsläppsförordningen har länsstyrelsen misstolkat denna reglering. Kravet att BAT-slutsatser enligt IED skall anpassas till förhållandena i det enskilda fallet gäller endast när det i regeringens föreskrifter om försiktighetsmått har angetts att dessa förutsätter en anpassning till förhållandena i det enskilda fallet för att bli rättsligt bindande för den enskilde verksamhetsutövaren eller om slutsatserna i övrigt förutsätter en anpassning i det enskilda fallet. De BAT-slutsatser som beslutats för bolagets verksamhet, vilka införts i svensk rätt genom 2 kap. 32 och 33 §§ industriutsläppsförordningen och som trädde i kraft den 17 maj 2018, behöver inte anpassas utan kan tillämpas direkt på bolagets verksamhet. Något krav på miljöprövningsdelegationen att anpassa kraven i BAT-slutsatsen till förhållandena i det enskilda fallet föreligger således inte. De av länsstyrelsen åberopade paragraferna kan således inte läggas till grund för det överklagade villkoret.

När det gäller hälsoriskerna för närmiljön från de aktuella utsläppen hänvisar bolaget till yttrandet daterat den 26 januari 2018 med tillägg att de luftkvalitetsmätningar som Kronobergs Luftvårdsförbund utför visar att miljökvalitetsnormen för partiklar klaras med god marginal i Älmhult (årsmedelvärde 2008-2017 för $PM_{10} < 15 \mu\text{g}/\text{m}^3$ och för $PM_{2,5} < 10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ jämfört med miljökvalitetsnormen på $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ respektive $25 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Även miljömålen för Frisk luft på $15 \mu\text{g}/\text{m}^3$ respektive $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$ innehålls därmed. Att bolagets verksamhet skulle utgöra någon påtaglig risk för människors hälsa och miljö i Älmhults tätort finns det därmed inget stöd för.

Tillståndsmyndigheten har utformat haverivillkoret utifrån utredningsföreskriften som föreskrev mätning av luftutsläppen vid tre tillfällen per år. Bolaget kan därför i viss mån dela länsstyrelsens uppfattning att haverivillkoret, genom att de slutliga villkoren för stoft, saltsyra och svaveldioxid förutsätter kontinuerlig mätning, fått en utformning som kan uppfattas som mindre lämplig. Detta misstag från tillståndsmyndigheten kan dock inte i sig vara ett skäl för att göra avsteg från praxis. När det gäller svaveldioxid beslutade vidare miljöprövningsdelegationen att det slutliga villkoret skulle bestämmas som månadsmedelvärde, vilket länsstyrelsen inte har motsatt sig. För svaveldioxid synes således länsstyrelsen inte ansett att

haverivillkoret varit ett hinder för att bestämma begränsningsvärdet som månadsmedelvärde.

Bolaget har emellertid inte för avsikt att tillämpa haverivillkoret på det sätt som länsstyrelsen befarar utan man kommer att fortsätta att tillämpa det utifrån den rutin som nu gäller. Av rutinen framgår att bolaget vidtar åtgärder och felsökning redan inom några timmar om något av begränsningsvärdena för saltsyra eller stoft överskrids. Med hänsyn till att svaveldioxid mäts kontinuerligt och nu fått ett begränsningsvärde kommer rutinen att kompletteras utifrån det.

Bolagets inställning kan således sammanfattas enligt följande. Den anläggning för stoftrening som bolaget har installerat utgör bästa tillgängliga teknik och bolaget har därför föreslagit ett begränsningsvärde vilket överensstämmer haltmässigt med det lägre värdet i BAT-slutsatserna som denna typ av anläggningar förväntas klara vid normal drift, men som enligt förslaget skall gälla vid alla driftsfall. Bolaget har föreslagit tidsbasen månadsmedelvärde för utsläppen eftersom detta följer av praxis för liknande verksamheter och bolaget har i sin prøvotidsutredning visat att detta villkor inte innebär någon påverkan på omgivningen som inte kan tolereras. Utifrån detta anser bolaget att dess utredningsskyldighet enligt miljöbalken är uppfylld.

Mot bolagets argumentation för månadsmedelvärde har länsstyrelsen uppställt allmänt hållna och svepande argument såsom att "det enligt länsstyrelsens mening lokalt och temporärt [kan] uppstå något förhöjda halter som, beroende på vindförhållanden kan ge en påverkan" och "att det framkommit mätningar som indikerar att den beslutade halten [bestämd såsom veckomedelvärde] bör kunna innehållas". Det är bolagets uppfattning att även om verksamhetsutövarens utredningsskyldighet är långtgående i miljöbalken har den trots allt en borte gräns som innebär att verksamhetsutövare inte behöver utreda kravnivåer som helt avviker från vad som följer av praxis, såvida det inte finns konkreta miljöskäl. I detta fall anser bolaget inte att det som länsstyrelsen åberopat innebär att bolaget skall anses ha skyldighet att göra ytterligare utredningar utan att utredningsskyldigheten skall anses vara

uppfyllt.

Villkor 16, Saltsyra (HCl)

Länsstyrelsen har vidhållit sin inställning och när det gäller BAT-slutsatsernas betydelse samt behovet av reglering med veckomedelvärde har man hänvisat till vad man anfört gällande stoft. Vad bolaget anfört ovan i dessa delar har därmed även relevans för saltsyra-villkoret. Bolaget hänvisar därför till argumentationen ovan med följande tillägg med anledning av vad länsstyrelsen anfört specifikt gällande saltsyra.

Länsstyrelsen har i sin argumentation hänvisat till ett allmänt råd från Naturvårdsverket där verket förespråkat dels ett hygieniskt gränsvärde för saltsyra på 7 mg/m³ ntg, dels ett haltvillkor för utsläpp till luft på 10 mg/m³ ntg. Rådet avser varmförzinkning där utsläppen av saltsyra kan förväntas ske nära markytan. Bolaget har yrkat att haltvillkoret skall bestämmas till 10 mg/m³ ntg. Vidare kommer utsläppet att ske i den 75 meter höga skorstenen. Påverkan från utsläppet kommer därmed att endast vara en bråkdel av den påverkan som Naturvårdsverket ansett vara en acceptabel påverkan från varmförzinkning. Genom skorstenshöjden är det vidare osannolikt att bolagets verksamhet skulle kunna bidra med halter på någon plats i omgivningen som ens mycket kortvarigt skulle kunna närma sig det hygieniska gränsvärdet på 7 mg/m³ ntg.

Med hänsyn till det ovan anförda och vad bolaget tidigare anfört är det av bolaget föreslagna villkoret en skälig avvägning mellan intresset av att kunna återvinna aluminium som innehåller organiska föroreningar (hushållningsprincipen) och skyddet av omgivningen och då specifikt luftmiljön i Älmhult (försiktighetsprincipen).

Villkor 19, Kväveoxider (NO_x)

När det gäller haltvärdet i villkoret har länsstyrelsen medgivit att halten kan bestämmas till 130 mg/m³ ntg med hänvisning till att bolaget skall kunna utnyttja

tillståndet, vilket innebär fler smältor per dygn och därmed högre utsläpp av kväveoxider.

Länsstyrelsen har emellertid angivit att villkoren inte endast skall utformas för att bolaget skall kunna utnyttja sitt tillstånd utan att hänsyn även skall tas till de närboende och känsliga verksamheter i närområdet som riskerar att utsättas för luftföroreningar under längre perioder. Bolaget delar länsstyrelsens uppfattning att det är den avvägningen som skall göras. Bolaget menar dock att den nivå på haltvillkoret som bolaget föreslagit inte utgör någon risk för omgivningen som skulle motivera en skärpning. Som stöd för denna bedömning hänvisar bolaget till de mätningar av luftkvaliteten som Kronobergs Luftvårdsförbund utför och som visar att halterna av kväveoxider i Älmhult ligger långt under miljökvalitetsnormen (uppmätt årsmedel 2008-2017, 8-9 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$ jämfört med miljökvalitetsnormen för kalenderår på 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Även miljökvalitetsmålet Frisk luft nås med marginal (20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Bolaget vidhåller sitt yrkande att halten i villkoret skall bestämmas till 175 mg/m^3 ntg för att bolaget skall kunna utnyttja den tillståndsgivna volymen, vilket även har positiva effekter på hushållningen av resurser genom att återvinning av aluminium innebär en 95 procentig energibesparing och därmed även väsentligt lägre utsläpp av kväveoxider gentemot tillverkning av primäraluminium.

Begreppet begränsningsvärde

Bolaget vidhåller att det för tydlighetens skull är önskvärt att villkoren uttrycks på ett enhetligt sätt. Utifrån det av länsstyrelsen åberopade avgörandet från Mark- och miljööverdomstolen (M 3967-16, dom den 21 december 2016) har det för bolaget ingen principiell betydelse om ordet begränsningsvärde är med i villkoren eller inte, betydelsen av villkoren blir densamma. Genom att ordet begränsningsvärde finns med även i villkor 17 som inte överklagats anser dock bolaget att villkoren, för undvikande av tolkningssvårigheter i framtiden, bör ha en enhetlig lydelse och att det därför är lämpligt att ordet begränsningsvärde anges även i villkor 15, 16 och 18.

Länsstyrelsen i Kronobergs län har bemött bolagets yttrande och då vidhållit tidigare framförd inställning dock med den ändringen att länsstyrelsen nu medger bolagets yrkande så att uttrycket begränsningsvärde kan användas i villkoren. Detta för att undvika framtida tolkningssvårigheter.

DOMSKÄL

Villkorsformulering

Bolaget har yrkat att samtliga villkor ska ha samma haltformulering så att villkoren skrivs som begränsningsvärden. Enligt mark- och miljödomstolen bör ordet *begränsningsvärde* inte stå med i villkoret då ordet "begränsningsvärde" inte har någon självständig betydelse vid formulering av villkor. Miljöprövningsdelegationens beslut innehåller i vissa men inte alla villkor ordet begränsningsvärde. Mark- och miljödomstolen anser inte att begreppet *som begränsningsvärde* ska införas i de överklagade villkoren 15, 16 och 18. Bolagets yrkande ska därför avslås i denna del. Eftersom villkor 17 och 20 inte har överklagats av bolaget gör domstolen inte någon ändring av formuleringen i de villkoren även om det hade varit att föredra för enhetlighetens skull.

Tidsomfattning för begränsningsvärden

Medelvärden ska användas för att plana ut tillfälliga toppar men samtidigt tillse att den genomsnittliga utsläppsmängden och belastningen på människor och miljön ligger på en rimlig nivå. Det är på lång sikt bättre att ha så låga begränsningsvärden som möjligt och hellre ha längre medelvärdetid, om man bara kan utesluta att kraftiga punktutsläpp sker som ger upphov till skada. Även om bolaget vidtagit flera skyddsåtgärder, med bland annat en hög skorsten, och har upprättade rutiner för uppföljning och åtgärder är det mycket viktigt med tanke på anläggningens placering att tillse att hälsofarliga halter av utsläpp inte drabbar enskilda eller miljön. Mark- och miljödomstolen bedömer, utifrån verksamhetens lokalisering, att haltvärden ska gälla för en kortare tid, dvs som veckomedelvärden. Bolagets yrkande ska därför avslås i denna del.

Stoft (villkor 15)

Mark- och miljödomstolen avslår bolagets yrkanden i enlighet med vad som anförts ovan.

HCl (villkor 16)

Bolaget har yrkat att begränsningsvärdet för HCl ska ökas till 10 mg/m³ ntg. Mark- och miljödomstolen delar miljöprövningsdelegationens och länsstyrelsernas argumentation om att haltvärdet 5 mg/ m³ ntg som veckomedelvärde ska gälla. Domstolen hänvisar också till vad som argumenterats för i stycket ovan, gällande verksamhetens lokalisering. Mark- och miljödomstolen avslår bolagets yrkanden.

NO_x (villkor 19)

Gällande villkor 19 delar mark- och miljödomstolen Länsstyrelsen i Kronobergs läns uppfattning att det räcker med mätfrekvens om minst en gång per år. Även länsstyrelsens motivering till höjningen av begränsningsvärdet delas. Mark- och miljödomstolen anser att det är rimligt att bolaget klarar vissa avvikelser om haltbegränsningen sätts till 130 mg/m³ ntg. Oavsett att det finns en hög skorsten måste bolaget klara de skärpta villkoren till följd av sin lokalisering.

TOC (villkor 21)

Mark- och miljödomstolen anser att mätfrekvens om minst en gång per år är tillräcklig och delar Länsstyrelsen i Kronobergs läns uppfattning.

Sammanfattning

Mark- och miljödomstolen ändrar villkoren i enlighet med domslutet och avslår övriga yrkanden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 20 november 2018.

Marie Gerrevall

Catharina Hederström

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Catharina Hederström samt de särskilda ledamöterna Börje Karlsson och Anders Wetterling.

Länsstyrelsen
Kalmar län
Miljöprövningsdelegationen

BESLUT
2017-09-29

1 (18)

Diarienummer

551-19-14

Anläggningsnummer

0768-60-00

VÄXJÖ TINGSRÄTT
3:3

INKOM: 2017-11-13

MÅLNR: M 4778-17

AKTBIL: 3

Stena Aluminium AB
Box 44
343 21 Älmhult

Slutliga villkor i tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken, Stena Aluminium AB, Älmhults kommun

Verksamheten omfattas av industriutsläppsförordningen

Beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län beslutar fastställa villkor enligt nedan för Stena Aluminium AB:s (556039-3075) verksamhet på fastigheten Gotthard 7 i Älmhults kommun.

Utsläpp till luft:

15. Stoftavskiljarna ska vara dimensionerade och drivas så att stofthalten i renad luft inte överstiger 5 mg/m³ ntg (normal torr gas). Utsläppet till luft av stoft får inte överstiga 5 mg/m³ ntg som veckomedelvärde. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.
16. Utsläppet till luft av HCl (saltsyra) får inte överstiga 5 mg/m³ ntg som veckomedelvärde. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.
17. Utsläppet till luft av HF (fluorväte) får som begränsningsvärde inte överstiga 2 mg/m³ ntg. Ett medelvärde beräknas genom att 1 ggr per år ta ut 3 stickprover å minst 5 timmars provtagning under en period av 1-2 dygn.

18. Utsläppet till luft av SO₂ (svaveldioxid) får inte överstiga 75 mg/m³ ntg som månadsmedelvärde. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.
19. Utsläpp till luft av NO_x (kväveoxider) får som begränsningsvärde inte överstiga 110 mg/m³ ntg omräknat till NO₂. Mätning av utsläppshalter ska ske vid minst två tillfällen per år. Vid varje mättillfälle ska värdet beräknas genom medelvärdet av kontinuerlig mätning under minst 24 timmar eller uppdelat på 2 mätperioder under sammanlagt minst 24 timmar under drift under 1-2 dygn.
20. Utsläpp till luft av PCDD/F får som begränsningsvärde inte överstiga 0,1 ng/m³ ntg (enligt I-TEQ). Värdet ska kontrolleras genom en årlig mätning under 6 timmar under normal drift.
21. Utsläpp till luft av TOC (mätt som C) får som begränsningsvärde inte överstiga 10 mg/m³ ntg. Mätning av utsläppshalter ska ske vid minst två tillfällen per år. Vid varje mättillfälle ska värdet beräknas genom medelvärdet av kontinuerlig mätning under minst 24 timmar eller uppdelat på 2 mätperioder under sammanlagt minst 24 timmar under drift under 1-2 dygn.

Redogörelse för ärendet

Tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kronobergs län har i beslut den 8 november 2011 med dnr 551-528-09, meddelat Stena Aluminium AB (Bolaget) tillstånd till omsmältning och raffinering av återvunnet aluminium. Frågan om utsläpp till luft sköts upp under en prövotid. Bolaget skulle under prövotiden göra minst tre mätningar av utsläpp av stoft, kväveoxider-(NO_x), svaveldioxid (SO₂), väteklorid (HCl), vätefluorid (HF), flyktiga organiska föreningar (VOC), bensen, metan, propan, formaldehyd och dioxin. Vidare skulle stoftet analyseras med avseende på metallerna arsenik, kadmium, koppar, kvicksilver, nickel, zink och bly. Prövotidsperioden skulle påbörjas när spärrfilter och efterbrännkammare hade tagits i drift och sträcka sig nio månader framåt. Redovisningen skulle omfatta såväl uppmätta halter som beräknade årliga utsläppta mängder och jämföras mot tidigare års mätningar. Redovisningen skulle också innehålla förslag på villkor, inkl. motivering, för utsläpp till luft. Vidare fanns krav att redovisa

spridningsberäkning vid ansökt produktion och inkopplad ny reningsanläggning. En energibalans för reningsanläggningen skulle också redovisas. Provisoriska villkor, P1, P2, P3 och P4, bestämdes gälla tills slutliga villkor fastställts. Bolaget beviljades förlängning av provotidsförordnandet till den 31 december 2013. Den 14 juni 2016 meddelade mark- och miljödomstolen en dom vari ett tillägg till de provisoriska föreskrifterna meddelades, P5, gällande kontroll av de provisoriska föreskrifterna.

Ärendets handläggning

Redovisning av provotidsutredningen samt yrkande på villkor inkom till länsstyrelsen den 30 december 2013. Föreläggande om komplettering skickades till Bolaget den 20 mars 2014. Den 25 april 2014 begärde Bolaget anstånd till den 30 april 2015 att inkomma med komplettering. Den 24 mars 2015 inkom komplettering från Bolaget. Redovisningen remitterades därefter till Länsstyrelsen i Kronobergs län samt Miljö- och byggnämnden i Älmhults kommun. Yttranden inkom den 18 augusti från Länsstyrelsen och den 26 augusti från kommunen. Inkomna yttranden skickades den 27 augusti till Bolaget för bemötande. Bolaget begärde den 7 september anstånd om att senast den 31 oktober bemöta inkomna yttranden, vilket beviljades. Bolaget inkom med synpunkter den 23 oktober 2015. Redovisningen kungjordes den 5 maj 2017 i Smälänningen och i Smålandsposten. Några yttranden inkom ej under kungörelsetiden.

Bolagets yrkanden

Som förslag på begränsningsvärden för utsläpp till luft yrkar bolaget om följande villkor:

- a) Utsläppet till luft av stoft får inte överstiga 5 mg/m^3 ntg som månadsmedelvärde. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.
- b) Utsläppet till luft av HCl får inte överstiga 10 mg/m^3 ntg som månadsmedelvärde. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret klarar begränsningsvärdet. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.
- c) Utsläpp till luft av HF får som begränsningsvärde inte överstiga 2 mg/m^3 ntg. Ett medelvärde beräknas genom att 1 ggr per år ta ut 3 stickprover á minst 5 timmars provtagningstid under normal drift under en tidsperiod av 1-2 dygn. Om begränsningsvärdet överskrids ska verifierande mätning och förfarande enligt gällande mätprogram företas.
- d) Utsläppet till luft av SO_2 får inte överstiga 75 mg/m^3 ntg som månadsmedelvärde. Villkoret är uppfyllt om minst tio av månadsmedelvärdena under kalenderåret

klarar begränsningsvärdet. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.

- e) Utsläpp till luft av NO_x får som begränsningsvärde inte överstiga 150 mg/m³ ntg omräknat till NO₂. Värdet beräknas genom medelvärdet av kontinuerlig mätning under minst 24 timmar eller uppdelat på 2 mätperioder under sammanlagt minst 24 timmar under normal drift under 1-2 dygn vid 1 årlig mätning. Om begränsningsvärdet överskrids ska verifierande mätning och förfarande enligt gällande mätprogram företas.
- f) Utsläppet av TCDD/F får som begränsningsvärde inte överstiga 0,1 ng/m³ ntg. Värdet kontrolleras genom 1 årlig mätning under minst 6 timmar under normal drift. Om begränsningsvärdet överskrids ska en verifierande mätning företas inom 12 veckor efter att överskridande har kommit tillståndshavaren tillhanda. Om begränsningsvärdet överskrids ska verifierande mätning och förfarande enligt gällande mätprogram företas.
- g) Utsläppet till luft av TOC som C får som begränsningsvärde inte överstiga 10 mgC/m³ ntg. Värdet beräknas genom medelvärdet av kontinuerlig mätning under minst 24 timmar eller uppdelat på 2 mätperioder under sammanlagt minst 24 timmar under normal drift under 1-2 dygn vid 1 årlig mätning. Om begränsningsvärdet överskrids ska en verifierande mätning företas inom 12 veckor efter att överskridande har kommit tillståndshavaren tillhanda. Om begränsningsvärdet överskrids ska verifierande mätning och förfarande enligt gällande mätprogram företas.

Vidare yrkas att mätmetod och mätfrekvens regleras i bolagets kontrollprogram.

Bolagets redovisning

Prövotidsredovisningen innehåller en sammanställning av resultat från historiska mätningar med tidigare rökgasreningsutrustning samt resultat av provotidsmätningar genomförda under år 2012 och 2013. Bolaget lämnar också förslag på villkor för utsläpp till luft, uppdaterad spridningsberäkning samt en energibalans för rökgasrening.

I tabellen nedan redovisning beräknat årligt utsläpp till luft utifrån de mätningar som genomförts:

	Enhet	Årsutsläpp
Stoft	ton/år	0,9
HCl	ton/år	1,0

HF	ton/år	0,9
SO ₂	ton/år	24,5
NO _x	ton/år	60,5
Dioxin (TCDD-ekv.)	mg/år	15,4
TOC (som C)	ton/år	6,5
Bensen	ton/år	0,5
Metan	ton/år	4,8
Propan	ton/år	1,3
Formaldehyd	ton/år	0,5
As	kg/år	0,01
Cd	kg/år	0,02
Cu	kg/år	3
Hg	kg/år	0,001
Ni	kg/år	0,1
Zn	kg/år	4
Pb	kg/år	0,3

Bolagets förslag till villkor för utsläpp till luft baseras på genomförda mätningar och dess överensstämmelse med utkastet till BAT-slutsatser för icke järnhaltiga metaller. För de parametrar som mäts kontinuerligt föreslås begränsningsvärden som månadsmedelvärden, för övriga parametrar föreslås begränsningsvärden baserat på periodiska mätningar. Enligt industriutsläppsdirektivet är det under normala driftförhållanden som utsläppsnivåer enligt BAT ska innehållas. Vid komplettering av ansökan lämnades förslag på ändrade villkor avseende vätefluorid, dioxiner och furaner samt totalt organiskt kol.

Miljöprövningsdelegationen hade förelagt om ändrade formuleringar som motsvarar begränsningsvärden. I samband med detta förelades också Bolaget att närmare utreda teknik och möjligheter att reducera utsläppen av kväveoxider, samt yrka på begränsningsvärde för utsläpp utifrån resultatet av undersökningarna.

Bolaget vidhåller att ett smältverk med produktion i batcher i två ugnar som tar ca 5-6 timmar och där batcherna överlappar varandra speglar medelvärdet vid kontinuerlig mätning eller mätning under 3x6 timmar under 1-2 dygn 1 ggr per år utsläppen från produktionen. De långa mätningarna uppväger osäkerhetsfaktorn för medelvärdet som uppkommer vid förbränningsanläggningar då mätningarna vanligtvis inte genomförs under längre tid än en timme.

I komplettering av ansökan redovisas utredning av tekniker för reducering av kväveutsläpp. Bolaget anger att de ökade utsläppen av kväveoxider beror på installationen av rökgasreningsutrustning med efterbrännkammare (RTO). Luktstörningarna har så gott som upphört men halterna av NO_x har ökat, det ligger dock i det lägre spannet som anges i utkast till BAT-slutsatser. Bolaget vidhåller att kontinuerlig NO_x-mätning eller ytterligare krav på NO_x-rening utöver vad som har installerats inte är motiverat.

I prøvotidsutredningen redovisades även en spridningsberäkning baserad på tillståndsgiven produktion och nyinstallerad reningsutrustning. Enligt den bedöms omgivningshalterna vara låga och de bedöms inte, för någon parameter, ge upphov till några miljöeffekter.

Den energibalans som redovisas visar att reningsutrustningen ökade energianvändningen med 30 354 MWh netto under perioden oktober 2012 till augusti 2013. Det anges även att processerna inte är optimerade för att minska gasolförbrukningen i RTO och förbättra återvinningen av värme.

Inkomna yttranden

Älmhults kommun

Älmhults kommun har inget att erinra gällande Bolagets komplettering av ansökan. Kommunen gör bedömningen att det kan anses vara oskäligt dyrt med installation för utrustning av ytterligare reduktion av NO_x i detta fall.

Länsstyrelsen i Kronobergs län

Länsstyrelsen i Kronobergs län föreslår i sitt yttrande följande villkor för verksamhetens utsläpp till luft:

1. Utsläppet till luft av stoft får inte överstiga 3 mg/m³ som dygnsmedelvärde.
Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.
2. Utsläppet till luft av HCl får inte överstiga 5 mg/m³ ntg som dygnsmedelvärde.
Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.

3. Utsläppet till luft av HF får som begränsningsvärde inte överstiga 1 mg/m³ ntg. Ett medelvärde beräknas genom att 1 ggr per år ta ut 3 stickprover á minst 5 timmars provtagning under normal drift under en period av 1-2 dygn.
4. Utsläppet till luft av SO₂ får inte överstiga 75 mg/m³ ntg som månadsmedelvärde. Utsläppet ska kontrolleras genom kontinuerlig mätning och registrering.
5. Utsläpp till luft av NO_x (NO och NO₂) får som begränsningsvärde inte överstiga 90 mg/m³ ntg omräknat till NO₂. Värdet beräknas genom medelvärdet av kontinuerlig mätning under minst 24 timmar eller uppdelat på 2 mätperioder under sammanlagt minst 24 timmar under normal drift under 1-2 dygn vid 1 årlig mätning.
6. Utsläpp till luft av TCDD/F får som begränsningsvärde inte överstiga 0,1 ng/m³ ntg (I-TEQ). Värdet ska kontrolleras genom 1 årlig mätning under 6 timmar under normal drift.

Som motivering anger Länsstyrelsen bl.a. följande:

Stoft

I BAT-utkastet för icke järnhaltiga metaller, redovisas utsläppsnivåer för sekundär aluminiumproduktion. Som BAT relaterade utsläppsnivåer för stoftutsläpp vid hantering och lagring av skrot innan aluminiumåtervinning samt vid krossning, malning och torr separering anges < 5mg/m³ ntg. BAT-utsläppsnivåer för stoftutsläpp från ugnprocesser så som smältning i sekundär aluminium produktion anges 2-5 mg/m³ ntg som dygnsmedelvärde eller som ett medelvärde vid provtagningsperioden. Länsstyrelsen gör bedömningen att bolagets förslag till villkor inte uppfyller BAT. Bolaget föreslår månadsmedelvärde medan BAT-nivåerna anges som dygnsmedelvärde alternativt som medelvärde vid provtagningsperioden. Verksamheten är lokaliserad mitt i Älmhults tätort, med närhet till både boende och till skolor. Bolaget visar i sin prövotidsutredning att det beräknade årsutsläppet för stoft var 0,8 mg/m³ ntg, dock uppmättes 1,8-2 mg/m³ ntg under vissa tider på dygnet. Ett föreskrivet villkor ska kunna innehållas och Länsstyrelsen gör då bedömningen att 3 mg/m³ ntg är rimligt för bolaget att innehålla samt att det tar god hänsyn till verksamhetens lokalisering.

HCl

I utkastet för BAT, anges utsläppsnivåer för utsläpp av HCl till luft som 5-10 mg/m³ ntg, som ett dygnsmedelvärde eller som ett medelvärde av provtagningsperioden. Länsstyrelsen gör bedömningen att bolagets förslag till villkor inte uppfyller förslaget till BAT. Bolaget har i prövotidsutredning att vid normal produktion med det nya filtret visat att de med marginal understiger 5 mg/m³ ntg. Verksamheten är placerad mitt inne i Älmhults tätort med närhet till både boende och skolor. Länsstyrelsen gör även

bedömningen att utsläppet av HCl till luft inte får överstiga 5 mg/m³ ntg vilket de anser vara ett rimligt krav med tanke på deras redovisning och lokalisering.

HF

I utkastet BAT för verksamheten anges utsläppsnivå för utsläpp av HF är ≤1 mg/m³ ntg som ett medelvärde av provtagningsperioden. Länsstyrelsen gör bedömningen att bolagets förslag till villkor inte uppfyller förslaget till BAT. Bolaget har i provtidsutredning visat att vid normal produktion med det nya filtret är medelvärdet för det nya filtret 0,8 mg/m³ ntg medan medelvärdet innan det nya filtret installerades var 0,5 mg/m³ ntg och där flera av mätresultaten var <0,1 och <0,9 mg/m³ ntg. Mätvärdena för utsläpp av HF varierar stort och är till och med högre för det nya filtret jämfört med det tidigare filtret. Det högsta utsläppet mättes under september 2012, då var mätresultatet 1,9 mg/m³ ntg medan i maj 2013 var mätresultatet <0,04 mg/m³ ntg. Länsstyrelsen anger att bolaget inte för något resonemang kring varför utsläppet av HF varierar och att det senaste mätresultatet visar på att det är möjligt att uppnå en god marginal till föreslaget BAT.

SO₂

Bolaget redovisar i provtidsutredningen att medelvärdet för det nya filtret var 21 mg/m³ ntg, och det högsta uppmätta utsläppsvärdet var 32 mg/m³ ntg och uppmättes i december 2012. Länsstyrelsen anser att det är mycket väl tilltagen marginal till bolagets villkorsförslag. Länsstyrelsen anser att då det är en mycket god marginal mellan medelvärdet för nytt filter och bolagets villkorsförslag anser Länsstyrelsen att det inte finns någon god anledning till att det endast ska uppfyllas 10 månader om året.

NO_x

För att miljö kvalitetsmålet "Frisk luft" ska kunna innehållas på lång sikt bör utsläppen av NO_x begränsas så långt det är möjligt. Enligt bolagets sammanställning av provtidsmätningar blev medelvärdet 52,5 mg/m³ ntg vilket är mycket under föreslagen villkorsnivå. Ett villkor innebär inte bara en begränsning utan är även en rättighet för en verksamhet att få lova att släppa ut en viss mängd/halt. Bolaget har inte i sin provtidsutredning visat på varför det ska finnas en möjlighet att släppa ut de halterna av NO_x. Den högsta halten NO_x uppmättes under december 2012, utsläppsnivån var då 80 mg/m³ ntg.

TCDD/F

Den giftigaste PCDD/F-kongen är 2,3,7,8-tetraclorerad dibenso-p-dioxin (2,3,7,8-TCDD). I utkastet BAT för utsläpp till luft av PCDD/F från värmebehandlingen och smältugnen anges ≤0,1 ng I-TEQ/m³ ntg som medelvärde under en provtagningsperiod om minst 6 timmar. Enligt BAT ska mätning göras minst en gång per år. Länsstyrelsen gör bedömningen att bolagets förslag till villkor uppfyller BAT gällande utsläppsnivå

samt mätfrekvens. Länsstyrelsen gör dock bedömningen att bolaget har bra marginal till utsläppsnivån att friskrivning i villkoret inte behövs.

TOC som C

I utkastet BAT anges nivåer för utsläpp till luft av TVOC (totalt flyktiga organiska föreningar uttryckt som C) till $\leq 10-30$ mg/m³ ntg som dygnsmedelvärde alternativt som medelvärde under provtagningsperioden. Enligt BAT-utkastet ska mätning göras kontinuerligt alternativt minst en gång per år. Länsstyrelsen gör bedömningen att bolagets förslag till villkor uppfyller BAT gällande utsläppsnivå samt mätfrekvens.

Bolagets bemötande av inkomna yttranden

I sitt bemötande anger Bolaget dels generella uppgifter om smältprocessen samt specifika uppgifter angående respektive utsläppsvillkor. I den generella beskrivningen anges att bolaget smälter återvunnet aluminiumråvara i två URTF:er (Universal Rotary Tilting Furnace) med propan/syrgasbrännare (OxyFuel-brännare). Sättning av material till ugnarna görs i flera omgångar per smälta. I samband med sättning av nytt material sker avgång av olika ämnen från ugnen till rökgaserna. Vissa ämnen ska övervakas kontinuerligt, medan andra mäts vid periodisk besiktning.

Bland de ämnen som avgår i samband med smältprocessen återfinns HCl (saltsyra), SO₂ (svaveldioxid) samt olika organiska ämnen. Dessa ämnen uppvisar förekomstmässigt pikor med viss utbredning i tid. Hur SO₂ och HCl kan förekomma under en charge framgår av genomförda mätningar av rågaser. Av dessa kan utläsas ett antal olika saker, bland annat förekomst i tid, att halterna ökar i rågaser i samband med sättning av nytt/mer material samt att de visar följsamhet relativt varandra.

Till skillnad från rågaser mäts rengaser on-line. Uppföljning av dessa sker dagligen i produktionsledningens morgonmöten, då senaste dygnets medelvärde rapporteras och bedöms. Ligger värdet över det i tillståndet angivna högsta tillåtna vidtas korrigerande åtgärder.

För att kunna göra felsökning och vidta åtgärder erfordras ofta att processen är i gång för att kunna följa hur värden förändras och åtgärder verifieras. Framkommer det att det är ett allvarligt funktionsfel på anläggningen, inte endast ett mättekniskt problem, körs endast pågående smälta/smältor färdigt. Om fel uppstår i efterbrännkammaren (RTO:n) och risk för luktstörning föreligger körs endast pågående smälta/smältor färdigt.

Vid smärre störning, vilka enligt bolaget uppträder med låg frekvens samt kortare tidsförlopp, kan emissionsvärden ibland enstaka dygn hamna över de i villkoret angivna värdena. Skulle dygnsmedelvärde anges som krav skulle det innebära att processen

behöver stängas ner med oregelbundna intervall, vilket är ogynnsamt då jämn process och så jämna rökgastemperaturer som möjligt är gynnsamt för stabila emissionsvärden.

Bolaget har i sitt yttrande även fört en diskussion angående förbränningsprocessen vid avfallsförbränning i en energianläggning jämfört med batchvis förbränning som den i Älmhult. Bolaget anger att en fluidbäddspanna vid energianläggning är betydligt enklare att styra och hålla inom ett snävt intervall jämfört med en batchprocess och att sålunda medelvärdestid bör variera beroende på processtyp.

Bolaget för även en diskussion kring BAT i relation till verksamhetsvillkor. Det framhålls att BAT-slutsatserna gäller under optimala driftsförhållanden medan verksamhetsvillkor gäller vid alla driftsförhållanden, om inget annat anges. Av den anledningen behövs det lite marginal för att inte avsteg som har liten betydelse för miljön skall bli ett villkorsbrott som kan vara straffbart. Bolaget hänvisar till Naturvårdsverkets rapport 8663, Det svenska genomförandet av industriutsläppsbestämmelser med anledning av industriutsläppsdirektivet som på s 12 anger: Prövningsmyndigheterna brukar normalt besluta om villkor som inkluderar onormala driftsförhållanden, t.ex. totalt utsläpp i ton per år. Ibland kombineras sådana långtidsvärden med villkor för kortare tidsperioder, och då ibland med viss flexibilitet i villkoret. Detta kan göras t.ex. genom att det anges att tio av tolv månadsmedelvärden ska innehållas. Vidare kommenterar Bolaget inkomna synpunkter på riktvärdena enligt nedan:

Stoft

Mätningar av stoft i prövotidsredovisningen har gjorts under fem timmar vid tre tillfällen och under ett dygn vid ett tillfälle. Några direkta störningar i verksamheten eller i reningsutrustningen har inte skett under dessa mätningar. Mätningarna kan därför enligt bolagets mening i först hand ses som verifikation att anläggningen lever upp till BAT. Mätningarna visar även att så är fallet då samtliga värden legat mellan <0,5 och 1,1 mg/m³ ntg. Att medelvärdet av dessa mätningar skulle vara ett beräknat årsutsläpp är dock att övertolka resultaten anger Bolaget.

Bolaget anser därför inte att man kan lägga de uppmätta värdena från prövotiden till grund för ett verksamhetsvillkor på den låga haltnivå och med så kort tid som dygnsmedelvärde som Länsstyrelsen föreslagit. Det föreslagna villkoret ger inget utrymme för driftstörningar i reningsutrustningen som man får förvänta sig även i välskötta anläggningar. Av Mark- och miljööverdomstolens dom i mål nr M7429-13 har domstolen fastställt haltutsläppet från Rönnskärsverket till 5 mg/m³ ntg och därvid konstaterat att detta krav innebär ett krav på att filter är nära felfritt. Det kan i detta sammanhang även noteras att Rönnskärsverket inte har kontinuerlig mätning av stoft utan för t.ex. skrotsmältning skall mätningar göras en gång i månaden. Bolaget menar därför

att det av bolaget föreslagna villkoret är en rimlig avvägning mellan skyddet av miljö och vad som utifrån praxis kan krävas av verksamhetsutövaren.

HCl

Länsstyrelsen har för utsläppet av HCl föreslagit ett villkor som skall gälla under normal drift och där mätning skall ske under 24 timmar. Då det kommer att finnas en BAT-slutsats för detta utsläpp och bolaget genom de mätningar som gjorts under provotiden visat att anläggningen lever upp till de föreslagna BAT-slutsatserna är det av Länsstyrelsen föreslagna villkoret överflödigt.

Det villkorsförslag som bolaget framfört, som innebär krav på kontinuerlig mätning och gäller vid alla driftförhållanden (dvs. även vid driftsstörningar och andra ”onormala” driftförhållanden), innebär enligt bolagets bedömning ett bättre skydd för miljön än det av länsstyrelsen föreslagna. När BAT-slutsatserna beslutats och trätt i kraft kommer utsläppet av HCl att vara reglerat även under de två månader som bolaget föreslagit att villkoret inte kan tillämpas.

HF

För HF har länsstyrelsen föreslagit ett villkor som skall gälla under normal drift och där mätning skall ske genom stickprov en gång per år. Villkorsförslaget överensstämmer i allt väsentligt med det förslag till BAT-slutsats som föreligger. Med hänsyn till detta och då bolaget genom de mätningar som gjorts under provotiden visat att anläggningen lever upp till de föreslagna BAT-slutsatserna är det av Länsstyrelsen föreslagna villkoret överflödigt.

Bolaget kan dock i viss mån förstå Länsstyrelsens invändning mot bolagets villkorsförslag. Bolaget föreslår därför att villkoret ändras på så sätt att orden ”normal drift” stryks. Detta innebär att villkoret kommer att gälla vid alla driftförhållanden, varvid det behövs en säkerhetsmarginal enligt resonemanget ovan.

SO₂

Bolaget och Länsstyrelsen har föreslagit samma månadsmedelvärde för utsläppen av SO₂, men länsstyrelsen har föreslagit att begränsningsvärdet skall klaras samtliga månader om året, medan bolaget har föreslagit att värdet skall klaras tio månader om året.

Även när det gäller SO₂ så är de värden som uppmätts under provotiden som mest dygnsmedelvärden. Bolaget har trots det förslagit månadsmedelvärden och kontinuerlig mätning men dessa måste då bestämmas utifrån det förhållandet att även välskötta anläggningar kan få störningar som under perioder kan påverka utsläppen. Det föreslagna utsläppsvärdet är därför väl avvägt enligt bolaget och i linje med Naturvårdsverkets vägledning kring villkorsskrivning.

NO_x

Länsstyrelsen har som grund för sitt villkorsförslag bl.a. hänvisat till att det högsta uppmätta medelvärdet för NO_x är 80 mg/m³ ntg. Vid de uppföljande mätningar som gjordes inför kompletteringen av prøvotidsredovisningen som gavs in i april 2014 har dock ett medelvärde på 88 mg/m³ ntg uppmätts. Marginalen till Länsstyrelsens förslag till haltvärde på 90 mg/m³ ntg är således mycket liten. Med hänsyn till detta och vad som anförts i kompletteringen daterad 2015-04-24 vidhåller bolaget att haltvärdet för NO_x skall bestämmas till 150 mg/m³ ntg.

TCDD/F

Bolaget kan som andrahandsyrkande godta Länsstyrelsens villkorsförslag.

TOC

När det gäller TOC har Länsstyrelsen medgivit bolagets yrkanden.

Miljöprövningsdelegationens bedömning**Prövotidsförordnande**

Miljöprövningsdelegationen bedömer att utredningsföreskriften U1 har uppfyllts. I prøvotidsredovisningen har Bolaget redovisat de provtagningar av utsläpp till luft som skulle genomföras efter det att spärrfiltret och efterbrännkammaren hade tagits i drift samt lämnat förslag på villkor för utsläpp till luft. Vidare har bolaget tagit fram en ny spridningsberäkning samt en energibalans för den nya reningsanläggningen.

I och med att slutliga villkor fastställs upphör prøvotidsföreskrifterna att gälla.

Villkor

Provisoriska föreskrifter skrevs för stoft, klorväte, fluorväte och dioxiner, samtliga formulerade som riktvärden. Det framgår av det tidigare beslutet och ansökan att verksamheten är lokaliserad mycket nära bostäder och områden där folk vistas, som skola och idrottsplats. Lokaliseringen ifrågasattes vid prövningen eftersom det var fråga om en stor utökning av verksamheten i en känslig miljö. Det konstaterades i tillståndsbeslutet att utsläppen till luft från verksamheten har upplevts som störande för närboende och att det är angeläget att de minskar. Frågan bedömdes dock inte så allvarlig att de har påverkat tillåtligheten för verksamheten. Villkor för utsläpp till luft kunde dock inte fastställas förrän kunskap införskaffats som visar resultat av försiktighetsåtgärderna.

Bolaget har föreslagit vissa slutliga villkor att gälla som månadsvärden och Länsstyrelsen i Kronobergs län (tillsynsmyndighet) förespråkar värden skrivna som dygnsmedelvärden. I bedömningen av lämpliga värden hänvisar Länsstyrelsen i Kronobergs län till de värden

som anges i BAT-slutsatserna för denna typ av industri. Det är också dessa som bolaget har använt vid sin bedömning av möjliga villkor.

Stoft och HCl mäts kontinuerligt vid verksamheten. Målsättningen bör vara att minimera utsläppen och villkoren bör gälla för alla tider, de ska även inkludera uppstartsperioder och de olika svängningarna som blir i smältprocessen. BAT-slutsatserna ska vara vägledande vid villkorsskrivning. Värdena är skrivna att gälla som dygnsmedelvärden under normala driftförhållanden. I BAT-slutsatser skrivs att dessa ska användas som referens vid fastställande av tillståndsvillkor.

Den 30 juni 2016 offentliggjordes slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT) för icke-järnmetallindustrin. Slutsatserna införlivades i svensk lagstiftning genom förordning (2016:1188) om ändring i miljöprövningsförordning (2013:251), som trädde i kraft 1 januari 2017. BAT-slutsatserna ska följas senast fyra år efter det att slutsatserna har offentliggjorts. De värden som anges avseende utsläpp till luft gäller vid normala driftförhållanden vilket är något som bör vägas in vid fastställande av villkor.

Slutsatserna är skrivna så att det är den övre nivån som markerar gränsen för vad som är tillåtet enligt industriutsläppsdirektivet, det är en miniminivå. Vid en villkorsprövning enligt miljöbalken kan tillståndsmyndigheten ställa strängare krav. Naturvårdsverket har konstaterat att villkor bör omfatta reglering vid alla driftförhållanden (Rapport 6702, vägledning om industriutsläppsbestämmelser). Miljöprövningsdelegationen anser därmed att utsläppsvärden ska innefatta hela processen med smältning av metall för återanvändning av aluminium.

Praxis rörande villkorsskrivning ändrades år 2009 (se Mark- och miljööverdomstolens dom M-8364-10 av den 28 februari 2012). Ändringen bestod i att begreppen riktvärde och gränsvärde utmönstrades och begreppet begränsningsvärde infördes i deras ställe. Syftet var att tydliggöra att överträdelser av villkor i tillstånd enligt miljöbalken är straffbart. Enligt Miljööverdomstolen var överträdelser av riktvärden straffbart, men eftersom praxis utvecklats mot ett håll där tillämpningen innebar att så inte längre var fallet ville domstolen markera genom att införa ett nytt begrepp. I realiteten innebar detta i många fall en skärpning av villkorsskrivningen. Bolaget har föreslagit en villkorskonstruktion som är riktvärdesliknande på så sätt att man efter en överträdelse får vidta rättelse och sedan göra en ny mätning. Miljöprövningsdelegationen anser att Bolaget istället ska ha sådana rutiner för underhåll och skötsel av reningsanläggningar och sådana kontrollfunktioner att en överträdelse inte ska behöva inträffa. Däremot har i flera ärenden fastställts att det ska finnas en viss marginal mellan vad reningsutrustningen faktiskt klarar av och begränsningsvärdet. Detta synsätt har Miljöprövningsdelegationen tillämpat vid bedömning av vilka värden som beslutats.

Miljöprövningsdelegationen bedömer det nödvändigt att ha en ökad provtagningsfrekvens för de parametrar som inte mäts kontinuerligt då detta medger en bättre övervakning av verksamhetens utsläpp.

Stoft

Bolaget har installerat reningsutrustning för att minska utsläppen av stoft. Stoftet innehåller tungmetaller, dioxiner och oförbrända ämnen som kan påverka närmiljön och även miljön i stort. Det är därför angeläget att anläggningen drivs och sköts så att stofthalterna i utgående luft blir små. Miljörapporter för år 2015 visar att utsläppen totalt var knappt 1,3 ton.

Bolaget har möjlighet att påverka utsläppen av stoft i driften. Bolaget ligger i sina provotidsmätningar klart under föreslaget värde och torde vid problem med driften även ha utrymme för eventuella utsläppstoppar. Att ange villkoret som dygnsmedelvärde vid kontinuerlig mätning för alla drifttillstånd medför dock att villkoret blir svårt att följa vid eventuella driftproblem. Att stänga ned hela anläggningen tillfälligt kan medföra ökade utsläpp.

Miljöprövningsdelegationen anser mot bakgrund av det ovan nämnda att stoftutsläppet ska begränsas till maximalt 5 mg/m³ ntg som veckomedelvärde. Detta är strängare än vad bolaget har yrkat, men Miljöprövningsdelegationen anser det med beaktande av verksamhetens lokalisering som rimligt.

HCl

Bolaget ligger i sina provotidsmätningar under 1 mg/m³ ntg. Utsläppstoppar förekommer naturligt vid sättning och beror på avfallsets sammansättning. Miljöprövningsdelegationen bedömer att regleringen 5 mg/m³ ntg som veckomedelvärde ger möjlighet till pikar i produktionen samtidigt som det ställer krav på att verksamhetsutövaren ska ha kontroll över skrothanteringen och smältprocessen.

HF

Villkoret ska gälla under alla drifttillstånd. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det av bolaget föreslagna värdet på villkoret är rimligt men det ska anges som begränsningsvärde.

SO₂

Miljöprövningsdelegationen anser att det är stor marginal mellan bolagets faktiska utsläpp och det begränsningsvärde som Bolaget föreslår. Miljöprövningsdelegationen anser det därför rimligt att villkoret formuleras som månadsmedelvärde som ska gälla för varje månad under hela året.

NO_x

Bolaget har i sin komplettering till provotidsutredningen utrett vilka möjliga metoder som finns för att minska utsläppen av NO_x från anläggningen. En orsak till de ökade kväveoxidutsläppen är att efterbrännkammare (RTO) installerats. Enligt redovisningen är det i nuläget inte rimligt att kräva installation av ytterligare utrustning för att minska NO_x-utsläppen. I miljörapporten för år 2015 var utsläppen av kväveoxider 83 ton, vilket är mycket i sammanhanget och en betydligt högre mängd än vad som angavs i ansökan.

Med anledning av de höga utsläppsmängderna anser Miljöprövningsdelegationen det som angeläget att Bolaget genomför fler än en emissionsmätning varje år. Detta kan ligga till grund för eventuella åtgärder och justeringar i produktionen och reningsprocessen.

Miljöprövningsdelegationen anser utifrån den redovisning som har utförts att ett begränsningsvärde om 110 mg/ m³ ntg är rimligt. Detta värde innefattar en marginal för variationer i utsläpp av NO_x.

PCDD/F

PCDD/F är ett mått av rökgasernas innehåll av dioxiner. Villkoret är i nivå med vad som anges i BAT-AEL för PCDD/F angett i ng I-TEQ/m³ ntg. Detta värde består av en omräkning av PCDD/F-kongener till TCDD-ekvivalenter. Bolaget har i sin provotidsutredning analyserat halt TCDD-ekvivalenter men villkoret bör formuleras som PCDD/F i ng/m³ ntg (I-TEQ). Både Bolaget och Länsstyrelsen har accepterat villkoret och Miljöprövningsdelegationen anser inte att det finns någon anledning att justera det.

TOC

Villkoret ska gälla under alla drifttillstånd. Miljöprövningsdelegationen bedömer därför att det av bolaget föreslagna värdet på villkoret är rimligt men det ska anges som begränsningsvärde. Miljöprövningsdelegationen anser att utsläppen ska kontrolleras två gånger per år.

BESLUT

16 (18)

2017-09-29

551-19-14

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Kalmar län. I beslutet deltog ordförande Johan Bergelin och miljöskakunnig Lotta Bohman. Föredragande har varit miljöskyddshandläggare David Lokrantz.

Detta beslut har undertecknats digitalt. Handlingen är fastställd i Länsstyrelsens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Johan Bergelin

Lotta Bohman

Bilagor

1. Kungörelsedelgivning och hur man överklagar
2. Kungörelse

Kopia

Älmhults kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, mob@almhult.se

Länsstyrelsen i Kronobergs län, kronoberg@lansstyrelsen.se

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, registrator@msb.se

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se

Vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se

UPPLYSNING OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar enligt 49 § delgivningslagen att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelseannons införs i Smålandsposten, Smålänningen och Post & Inrikes Tidningar. Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen i Kalmar län, Regeringsgatan 1 i Kalmar, samt hos aktförvararen, kommunkansliet i Älmhults kommun, Stortorget 1 i Älmhult.

Delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från datum för detta beslut, under förutsättning att kungörelsen inom tio dagar införs i ovannämnda tidningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR BESLUTET

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö. Observera att överklagande skickas till Länsstyrelsen i Kalmar län, 391 86 KALMAR eller per e-post till kalmar@lansstyrelsen.se. Länsstyrelsen prövar om överklagande inkommit i tid innan den skickas vidare till domstolen.

Överklagande ska innehålla

- diarienummer för beslutet som överklagas,
- vad som anförs mot beslutet och på vilket sätt det bör ändras,
- kontaktuppgifter så att eventuell kommunikation i ärendet kan ske effektivt.

Ombud

Om frågan hanteras via ombud ska en fullmakt för detta bifogas överklagandet.

Ytterligare upplysningar

Vid frågor, kontakta gärna som den som varit föredragande i beslutet via Länsstyrelsens växel på telefonnummer 010-223 80 00.

Överklagande ska vara Länsstyrelsen tillhanda senast den **3 november 2017**.

Länsstyrelsen
Kalmar län

Miljöprövningsdelegationen

BILAGA 2

Miljöfarlig verksamhet, beslut

Stena Aluminium AB i Älmhults kommun har meddelats slutliga villkor för utsläpp till luft vid bolagets anläggning i Älmhult. Beslutet hålls tillgängligt hos Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen i Kalmar län, Regeringsgatan 1 i Kalmar och aktförvararen vid Kommunkansliet Älmhults kommun, Stortorget 1 i Älmhult.

Beslutet kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen i Växjö genom skrivelse som lämnas till Miljöprövningsdelegationen, Länsstyrelsen i Kalmar Län, 391 86 Kalmar. Delegationen måste ha fått skrivelsen senast den **3 november 2017**.

Hur man överklagar

Dom i mark-och miljödomstol som andra instans

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga inom 3 veckor

Överklaga skriftligt inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.

- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.